



ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 29.1.2026
COM(2026) 43 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

σχετικά με την ενωσιακή στρατηγική για την πολιτική θεωρήσεων

I. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΙΣ ΘΕΩΡΗΣΕΙΣ: ΜΙΑ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ, ΑΣΦΑΛΗΣ ΚΑΙ ΙΣΧΥΡΗ ΕΥΡΩΠΗ

Η πολιτική θεωρήσεων της ΕΕ αντικατοπτρίζει τα συμφέροντα και τις αξίες της Ένωσης. Πρόκειται για κάτι πολύ περισσότερο από ένα σύνολο κανόνων και διοικητικών διαδικασιών: πρόκειται για μια γέφυρα που συνδέει την Ευρώπη με τις παγκόσμιες ευκαιρίες. Σε μια εποχή που καθορίζεται από την αύξηση της κινητικότητας, την περιφερειακή αστάθεια και τον γεωπολιτικό ανταγωνισμό, ο τρόπος με τον οποίο διαχειριζόμαστε την πρόσβαση στην Ευρώπη αποτελεί στρατηγική επιλογή. Η πολιτική θεωρήσεων της ΕΕ πρέπει να αντικατοπτρίζει την Ευρώπη που θέλουμε: σταθερά προσηλωμένη στην **ασφάλεια των πολιτών μας** και στην **ακεραιότητα των εξωτερικών μας συνόρων**, αλλά **ανοιχτή και συνεισφέρουσα στην ευημερία μας**.

Μια αξιόπιστη πολιτική θεωρήσεων είναι απαραίτητη για τη διατήρηση της **ασφάλειας** της Ευρώπης¹. Η ακεραιότητα του χώρου Σένγκεν, ένα από τα πιο απτά επιτεύγματά μας, εξαρτάται από την ισχυρή διαχείριση των συνόρων και τη συνεπή εφαρμογή κοινών κανόνων. Το σύστημα θεωρήσεων αποτελεί την πρώτη γραμμή ελέγχου ασφάλειας της Ευρώπης, συμβάλλοντας στην πρόληψη της αντικανονικής μετανάστευσης, του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας. Οι νέες τεχνολογίες, η ανταλλαγή πληροφοριών και η διαλειτουργικότητα μεταξύ των βάσεων δεδομένων της ΕΕ θα καταστήσουν το σύστημα θεωρήσεων εξυπνότερο και ανθεκτικότερο. Ωστόσο, η ασφάλεια βασίζεται επίσης στη διατήρηση αξιόπιστων σχέσεων με τις χώρες-εταίρους, διασφαλίζοντας τον σεβασμό των ευρωπαϊκών κανόνων και την ευθυγράμμιση με αυτούς. Μια ασφαλής πολιτική θεωρήσεων πρέπει να ενισχύει αυτήν την εμπιστοσύνη και να διασφαλίζει την ελεύθερη κυκλοφορία που βρίσκεται στο επίκεντρο της Ένωσης.

Η πολιτική θεωρήσεων πρέπει επίσης να αποτελεί παράγοντα κινητοποίησης της **οικονομικής ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας** της Ευρώπης. Σήμερα, ταλέντα, καινοτόμες ιδέες και επενδύσεις προσελκύονται σε περιοχές με επαρκώς αναπτυγμένα, αξιόπιστα και αποτελεσματικά συστήματα θεωρήσεων. Η Ευρώπη οφείλει να παραμείνει ο προορισμός επιλογής για: τουρίστες και επαγγελματίες, φοιτητές και ερευνητές, καλλιτέχνες και επαγγελματίες του πολιτιστικού τομέα, αθλητές, επιχειρηματίες και ειδικευμένους επαγγελματίες, που συνεισφέρουν στις οικονομίες και τις κοινωνίες μας. Οι διαδικασίες χορήγησης ψηφιακών θεωρήσεων, η ταχύτερη λήψη αποφάσεων και οι αποτελεσματικότερες διαδικασίες χορήγησης θεωρήσεων μπορούν να καταστήσουν τα ταξίδια στην Ευρώπη τόσο απρόσκοπτα όσο και ασφαλή. Ο εκσυγχρονισμός του συστήματος θεωρήσεων αποτελεί στρατηγική επένδυση στην οικονομική ισχύ και την παγκόσμια ελκυστικότητα της Ευρώπης.

Η πολιτική θεωρήσεων της Ευρώπης αποτελεί επίσης προέκταση της **εταιρικής σχέσης και της επιρροής**. Ο τρόπος με τον οποίο ανοίγουμε ή περιορίζουμε την πρόσβαση στέλνει ένα σαφές μήνυμα στον κόσμο όσον αφορά τις αξίες και τα στρατηγικά συμφέροντα της Ευρώπης. Σε έναν ολοένα και πιο ανταγωνιστικό και ασταθή κόσμο, μια σαφής πολιτική θεωρήσεων παρέχει στην Ευρώπη πραγματικό πλεονέκτημα. Πρόκειται για ένα ισχυρό εργαλείο που ενισχύει την παγκόσμια θέση μας και προάγει τα συμφέροντά μας στο εξωτερικό.

Η παρούσα **πρώτη στρατηγική της ΕΕ για τις θεωρήσεις** καθορίζει το πλαίσιο για μια πολιτική θεωρήσεων που προωθεί τα **μακροπρόθεσμα συμφέροντα** της Ευρώπης. Πρόκειται για μια πολιτική που ενισχύει την ασφάλεια στον χώρο Σένγκεν, προωθεί την ευημερία και την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ και προβάλλει τη θέση και την ανθεκτικότητα της Ευρώπης στην παγκόσμια σκηνή. Ως εκ τούτου, η στρατηγική επιβεβαιώνει τον διττό χαρακτήρα της πολιτικής θεωρήσεων της Ευρώπης, δηλαδή την προστασία της ασφάλειας και της

¹ Σύμφωνα με το [COM\(2025\) 148 final](#).

ακεραιότητας της Ένωσης και τη δυνατότητα καλόπιστων ταξιδιών προς όφελος της ΕΕ. Η στρατηγική έχει ως στόχο να καταστήσει την πολιτική θεωρήσεων πιο συνεκτική και ενοποιημένη, με βάση ένα κοινό ευρωπαϊκό πλαίσιο κοινών κανόνων και προτύπων, διαλειτουργικών συστημάτων και συντονισμένης αντίδρασης. Η στρατηγική έχει επίσης ως στόχο να καταστήσει την πολιτική θεωρήσεων της ΕΕ εξυπνότερη, πιο ψηφιακή και καλύτερη ως προς την αξιοποίηση τεχνολογικών καινοτομιών. Εκσυγχρονίζοντας τη διαχείριση του ποιος εισέρχεται στην Ένωσή μας, διαμορφώνουμε τον τρόπο με τον οποίο η Ευρώπη συνδέεται με τον κόσμο —με **αποφασιστικότητα και προσήλωση**.

II. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΝΙΣΧΥΕΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΜΑΣ

1. Σύγχρονο σύστημα χορήγησης απαλλαγών από την υποχρέωση θεώρησης

Η δυνατότητα ταξιδιών χωρίς υποχρέωση θεώρησης της ΕΕ αποτελεί ισχυρό εργαλείο για την προώθηση των **στρατηγικών συμφερόντων** της Ένωσης και την ενίσχυση του πλαισίου ασφάλειάς μας. Προσφέροντας την προοπτική απαλλαγών από την υποχρέωση θεώρησης υπό ορισμένες προϋποθέσεις, η ΕΕ ασκεί ισχυρή **γεωπολιτική επιρροή** στις σχέσεις της με τρίτες χώρες, εδραιώνοντάς τις σε έναν κοινό χώρο κυκλοφορίας και παρέχοντάς τους προνομιακή πρόσβαση στις αγορές μας. Για να λάβουν καθεστώς **απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης**, οι χώρες-εταίροι πρέπει να πληρούν απαιτήσεις σε θέματα που ποικίλλουν από τον σεβασμό του κράτους δικαίου ως τη συνεργασία στον τομέα της ασφάλειας και τη διαχείριση της μετανάστευσης².

Το ισχύον σύστημα της ΕΕ για τη χορήγηση **απαλλαγών από την υποχρέωση θεώρησης** βασίζεται σε ένα ευρύ σύνολο κριτηρίων³. Η απουσία ελάχιστων ορίων διακριτικού χαρακτήρα αφήνει σημαντικά περιθώρια ερμηνείας τόσο από την ΕΕ όσο και από τρίτες χώρες, πράγμα που μπορεί να δημιουργήσει μια αντίληψη αδιαφάνειας στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Η αντίληψη αυτή έχει αποτελέσει σε ορισμένες περιπτώσεις πηγή ενόχλησης για τις τρίτες χώρες και όχι αποτελεσματικό παράγοντα ενίσχυσης των ευρωπαϊκών στρατηγικών στόχων.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα αναπτύξει ένα **σύγχρονο σύστημα για να προτείνει απαλλαγές από την υποχρέωση θεώρησης**, το οποίο θα παρέχει μεγαλύτερη σαφήνεια και διαφάνεια στις τρίτες χώρες και θα εξυπηρετεί αποτελεσματικότερα και συνεκτικότερα τα στρατηγικά συμφέροντα της ΕΕ.

Το βασικό στοιχείο του συστήματος αυτού θα είναι ένα **νέο πλαίσιο αξιολόγησης** για την αξιολόγηση των χωρών που υπόκεινται επί του παρόντος σε υποχρέωση θεώρησης ως δυνάμει υποψηφίων για **απαλλαγές από την υποχρέωση θεώρησης**. Για τη στήριξη του πλαισίου αυτού, η Επιτροπή, αφού ζητήσει τη γνώμη των κρατών μελών, θα αναπτύξει ένα πιο στοχευμένο σύνολο κριτηρίων, ενεργώντας εντός του ισχύοντος νομικού πλαισίου. Παράλληλα με τις ήδη

² Ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/1806 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, περί του καταλόγου τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών, και του καταλόγου των τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή (κωδικοποίηση) (Επίσημη Εφημερίδα σειρά L 303 της 28.11.2018, σ. 39) (στο εξής: κανονισμός για τις θεωρήσεις), προσδιορίζει τις τρίτες χώρες οι υπήκοοι των οποίων υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης όταν ταξιδεύουν στον χώρο Σένγκεν και εκείνες που απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης.

³ Το άρθρο 1 του κανονισμού για τις θεωρήσεις προβλέπει ότι η απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης πρέπει να βασίζεται σε κατά περίπτωση αξιολόγηση διαφόρων κριτηρίων που αφορούν, μεταξύ άλλων, την παράνομη μετανάστευση, τη δημόσια τάξη και ασφάλεια, τα οικονομικά οφέλη, ιδίως όσον αφορά τον τουρισμό και το εξωτερικό εμπόριο, και τις εξωτερικές σχέσεις της Ένωσης με τις οικείες τρίτες χώρες συμπεριλαμβανομένων, ειδικότερα, ζητημάτων που άπτονται των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, καθώς και τις επιπτώσεις σε θέματα περιφερειακής συνοχής και αμοιβαιότητας. Ο κατάλογος των κριτηρίων δεν είναι εξαντλητικός.

υφιστάμενες ποιοτικές παραμέτρους, θα εξεταστούν πρόσθετα κριτήρια αναφοράς για υπηκόους της οικείας τρίτης χώρας, τα οποία θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν: το ποσοστό απόρριψης αιτήσεων θεώρησης, τις αβάσιμες αιτήσεις ασύλου, το ποσοστό επιστροφής, και αξιολόγηση της πρακτικής συνεργασίας της χώρας στον τομέα των επιστροφών και της επανεισδοχής. Θα πρέπει επίσης να εξεταστούν περαιτέρω κριτήρια, και ειδικότερα εκείνα που συνδέονται με την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης της κυβερνοασφάλειας (όπως η συνεργασία για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, της παράνομης διακίνησης και του οργανωμένου εγκλήματος). Στο νέο πλαίσιο θα συνεχίσει να λαμβάνεται υπόψη η συνολική κατάσταση των σχέσεων με την οικεία τρίτη χώρα και η προώθηση των στρατηγικών συμφερόντων της Ένωσης. Τα εν λόγω ενδεικτικά κριτήρια θα συμφωνηθούν με τα κράτη μέλη το 2026 και θα χρησιμοποιηθούν για να αξιολογηθεί αν οι χώρες που υπόκεινται σε υποχρέωση θεώρησης μπορούν να τύχουν απαλλαγής.

Μόλις μια χώρα χαρακτηριστεί υποψήφια για απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης για τους πολίτες της, η διαδικασία θα συμπληρώνεται από **διαρθρωμένο διάλογο για την ελευθέρωση του καθεστώτος των θεωρήσεων**, με βάση συμφωνηθέντα κριτήρια αναφοράς και αποδεδειγμένη συνεργασία σε τομείς στρατηγικής σημασίας για την ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας, της μετανάστευσης και της διαχείρισης των συνόρων. Τα αποτελέσματα των διαλόγων αυτών θα επισημοποιούνται μέσω **συμφωνίας απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης**, η οποία θα διασφαλίζει την αμοιβαιότητα και τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των ταξιδιών χωρίς υποχρέωση θεώρησης.

Παράλληλα, η Επιτροπή, αφού ζητήσει τη γνώμη των κρατών μελών, θα αξιολογήσει αν απαιτείται **αναθεώρηση του κανονισμού για τις θεωρήσεις**, ώστε να ευθυγραμμιστούν οι νέοι λόγοι αναστολής που θεσπίστηκαν πρόσφατα με τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται κατά την εξέταση της χορήγησης απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης.

2. Αυστηρότερη παρακολούθηση των καθεστώτων απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης

Ο κατάλογος των χωρών οι πολίτες των οποίων επωφελούνται από την **απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης** για ταξίδια προς την ΕΕ αυξάνεται σταθερά και περιλαμβάνει πλέον **64 χώρες και εδάφη**, περισσότερα από οποιονδήποτε άλλο παρόμοιο ταξιδιωτικό προορισμό⁴. Ωστόσο, από τη στιγμή που οι χώρες αποκτούν καθεστώς απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης για τους πολίτες τους, ενδέχεται να μη συνεχίζουν να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις για απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης.

Η παρακολούθηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των καθεστώτων απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης αποκαλύπτει σημαντικές προκλήσεις για τη διαχείριση της ασφάλειας, των συνόρων και της μετανάστευσης της ΕΕ λόγω διαφόρων μορφών κατάχρησης της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης. Σε αυτές μπορεί να περιλαμβάνεται η **κατάχρηση των διαδικασιών ασύλου**, καθώς σχεδόν το ένα τέταρτο των αιτήσεων ασύλου στην ΕΕ το 2024 προερχόταν από ταξιδιώτες που απαλλάσσονταν από την υποχρέωση θεώρησης, ενώ σε σημαντικό ποσοστό οι εν λόγω αιτήσεις ήταν αβάσιμες⁵. Ένα άλλο ζήτημα είναι οι υπήκοοι που απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης και **υπερβαίνουν** την επιτρεπόμενη διάρκεια παραμονής τους και παραμένουν στην ΕΕ παράνομα. Επιπλέον, οι κίνδυνοι για την ασφάλεια αυξάνονται από την πρακτική ορισμένων χωρών που απαλλάσσονται από την

⁴ Συμφωνίες της ΕΕ με τρίτες χώρες για τις θεωρήσεις, προσπελάστηκε στις 6 Ιανουαρίου 2026.

⁵ [Latest Asylum Trends - Annual Analysis | Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο](#), προσπελάστηκε στις 6 Ιανουαρίου 2026. Στο διαδραστικό ραβδόγραμμα (στην ενότητα «Ποσοστά αναγνώρισης» και «Κύριες ιθαγένειες») εμφανίζονται τα ποσοστά αναγνώρισης ανά ιθαγένεια μεταξύ 2015 και 2024, καταδεικνύοντας ότι τα ποσοστά αναγνώρισης είναι πολύ χαμηλά για τις αιτήσεις που υποβάλλονται από υπηκόους χωρών που απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης.

υποχρέωση θεώρησης να εφαρμόζουν **προγράμματα χορήγησης ιθαγένειας σε επενδυτές**, χορηγώντας ιθαγένεια χωρίς κατάλληλο έλεγχο ασφάλειας. Επιπλέον, οι συνεχιζόμενες **αναντιστοιχίες στις πολιτικές θεωρήσεων** ορισμένων εταίρων που απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης με την πολιτική θεωρήσεων της ΕΕ μπορούν να δημιουργήσουν ή να διευκολύνουν οδούς αντικανονικής μετανάστευσης προς την ΕΕ. Όσον αφορά τις υποψήφιες προς ένταξη στην ΕΕ χώρες και τα δυνάμει υποψήφια μέλη, η ευθυγράμμιση της πολιτικής θεωρήσεων αποτελεί θεμελιώδη απαίτηση και συμβάλλει στην ασφάλεια και την προστασία του χώρου Σένγκεν.

Ο **αναθεωρημένος μηχανισμός αναστολής της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης**, ο οποίος περιλαμβάνει πλέον ευρύτερα και ισχυρότερα κίνητρα⁶ για την αναστολή της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης για ταξίδια, παρέχει στην Ένωση ένα ισχυρό μέσο για την ταχεία και αναλογική αντιμετώπιση των καταχρήσεων και των ανησυχιών σχετικά με την ασφάλεια. Η πλήρης και συντονισμένη χρήση του αναθεωρημένου μηχανισμού θα έχει καθοριστική σημασία για τη διασφάλιση ότι τα ταξίδια χωρίς υποχρέωση θεώρησης παραμένουν ασφαλή, αξιόπιστα και εξαρτώνται από την αμοιβαία εμπιστοσύνη. Η διατήρηση του διαλόγου με τις οικείες χώρες θα είναι ζωτικής σημασίας για την προώθηση της αποτελεσματικής συνεργασίας στο πλαίσιο αυτό.

Η **έκθεση** στο πλαίσιο του μηχανισμού αναστολής των θεωρήσεων θα συνεχίσει να επικεντρώνεται σε χώρες ή περιφέρειες που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες προκλήσεις οι οποίες θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε πιθανή αναστολή των απαλλαγών τους από την υποχρέωση θεώρησης. Επιπλέον, η έκθεση θα περιλαμβάνει επισκόπηση της συμμόρφωσης των χωρών που απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης με τις προϋποθέσεις απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης, σύμφωνα με το νέο πλαίσιο αξιολόγησης και τα πρόσθετα κριτήρια αναφοράς του. Αυτό θα συμβάλει στη διασφάλιση της συνεχούς εκπλήρωσης των κριτηρίων από τις χώρες-εταίρους και θα διαφυλάξει την ακεραιότητα των ταξιδιών χωρίς την υποχρέωση θεώρησης στην ΕΕ. Τέλος, σε περιπτώσεις στις οποίες η απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης έχει ανασταλεί για ορισμένους κατόχους διαβατηρίων, η Επιτροπή θα παρακολουθεί και θα στηρίζει τα κράτη μέλη κατά την αποτελεσματική εφαρμογή της εν λόγω αναστολής.

3. Αυξημένη επιρροή με σκοπό την προώθηση της συνεργασίας από την πλευρά τρίτων χωρών

Η νομοθεσία της ΕΕ, και συγκεκριμένα το **άρθρο 25α του κώδικα θεωρήσεων**⁷, συνδέει ήδη την πολιτική θεωρήσεων με τη συνεργασία των τρίτων χωρών ως προς την επιστροφή και την επανεισδοχή των υπηκόων τους που διαμένουν παράνομα στην ΕΕ. Όταν η συνεργασία είναι ανεπαρκής, με βάση την αξιολόγηση και την πρόταση της Επιτροπής, η ΕΕ μπορεί να επιβάλει πιο περιοριστική εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του κώδικα θεωρήσεων, για παράδειγμα: αναστολή της χορήγησης θεωρήσεων πολλαπλών εισόδων, μεγαλύτερους χρόνους εξέτασης ή αυξημένα τέλη θεώρησης. Τα μέτρα αυτά μπορούν να εφαρμοστούν για ορισμένες κατηγορίες αιτούντων (π.χ. κατόχους διπλωματικών ή υπηρεσιακών διαβατηρίων) ή για όλες τις κατηγορίες αιτούντων. Ο μηχανισμός αυτός αποτελεί **ισχυρό εργαλείο για την άσκηση επιρροής** στη συνεργασία τρίτων χωρών στον τομέα της επανεισδοχής μέσω κοινής ευρωπαϊκής προσέγγισης. Ο μηχανισμός έχει αποδειχθεί αποτελεσματικότερος όταν

⁶ Τα ελάχιστα όρια βάσει των ποσοστών άρνησης εισόδου ή υπέρβασης της επιτρεπόμενης διάρκειας παραμονής και η σημαντική αύξηση των αιτήσεων ασύλου έχουν μειωθεί. Προστέθηκαν νέοι λόγοι αναστολής: η λειτουργία προγραμμάτων χορήγησης ιθαγένειας σε επενδυτές, η μη ευθυγράμμιση με την πολιτική θεωρήσεων της ΕΕ, η μη συμμόρφωση με τις δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν κατά τη διάρκεια των διαλόγων για την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων και η επιδείνωση των εξωτερικών σχέσεων μεταξύ της ΕΕ και της οικείας τρίτης χώρας.

⁷ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τη θέσπιση κοινοτικού κώδικα θεωρήσεων (ΕΕ L 243 της 15.9.2009, σ. 1) (στο εξής: κώδικας θεωρήσεων).

εφαρμόζεται με επαρκώς συντονισμένο τρόπο σε επίπεδο ΕΕ και συνοδεύεται από συνεκτικά μηνύματα προς τις τρίτες χώρες σχετικά με τις συνέπειες της ανεπαρκούς συνεργασίας.

Υπάρχει δυνατότητα χρήσης του μηχανισμού με πιο συνεκτικό τρόπο και ενίσχυσης του ρόλου του στην προαγωγή των αξιών και των συμφερόντων της ΕΕ. Στο πλαίσιο της προγραμματισμένης νομοθετικής αναθεώρησης του κώδικα θεωρήσεων, η Επιτροπή θα προτείνει έναν **πιο στρατηγικό και ευέλικτο μηχανισμό για την εφαρμογή του άρθρου 25α**.

Η προτεινόμενη αναθεώρηση θα έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι ο μηχανισμός ευθυγραμμίζεται στενότερα με τον στόχο της Ένωσης για την προστασία και την προώθηση των συμφερόντων της ΕΕ ήδη στο στάδιο της αξιολόγησης και θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη έμφαση στις προτεραιότητες πολιτικής της Ένωσης.

Η αναθεώρηση αυτή θα πρέπει να παρέχει **μεγαλύτερη ευελιξία** κατά το στάδιο της πρότασης της Επιτροπής και της επακόλουθης επιλογής περιοριστικών μέτρων για τις θεωρήσεις. Τα δύο υφιστάμενα στάδια του μηχανισμού θα αναπροσαρμοστούν και θα **επικεντρωθούν σε μέτρα που έχουν αποδειχθεί πιο αποτελεσματικά** στην πράξη, και συγκεκριμένα στην αναστολή της επίσπευσης της χορήγησης θεωρήσεων και θεωρήσεων πολλαπλών εισόδων για ορισμένες (π.χ. διπλωματικά ή υπηρεσιακά διαβατήρια) ή για όλες τις κατηγορίες διαβατηρίων. Σε ιδιαίτερα σοβαρές περιπτώσεις, ο μηχανισμός θα πρέπει επίσης να επιτρέπει την **αναστολή της έκδοσης θεωρήσεων** για ορισμένες (π.χ. διπλωματικά ή υπηρεσιακά διαβατήρια) ή για όλες τις κατηγορίες διαβατηρίων. Επιπλέον, ο μηχανισμός θα πρέπει να προβλέπει τη δυνατότητα **ταχείας αντίδρασης σε σοβαρή και αιφνίδια επιδείνωση** της συνεργασίας τρίτης χώρας στον τομέα των επιστροφών και της επανεισδοχής, επιτρέποντας την άμεση ενεργοποίηση περιοριστικών μέτρων εάν, για παράδειγμα, μια τρίτη χώρα θεσπίσει μορατόριουμ για τις αναγκαστικές επιστροφές.

Ο μηχανισμός πρέπει να εφαρμόζεται με συνέπεια σε ολόκληρη την ΕΕ, προκειμένου να διασφαλιστούν η περισσότερο στρατηγική χρήση του και η κοινή ευρωπαϊκή προσέγγιση. Ως εκ τούτου, η αναθεώρηση θα έχει επίσης ως στόχο να ενισχυθεί η **συνέπεια σε επίπεδο ΕΕ** και να εξασφαλιστεί ότι τα μέτρα για τις θεωρήσεις που επιβάλλονται σε τρίτη χώρα βάσει του μηχανισμού του άρθρου 25α δεν επηρεάζονται από **απαλλαγές** για ορισμένες κατηγορίες διαβατηρίων (π.χ. διπλωματικά ή υπηρεσιακά διαβατήρια) που χορηγούνται διμερώς από τα κράτη μέλη, οι οποίες διαφορετικά θα υπονόμωσαν την αποτελεσματικότητα των μέτρων.

Η Επιτροπή θα αξιολογήσει τη δυνατότητα επέκτασης της λογικής του μηχανισμού του άρθρου 25α σε άλλους τομείς πολιτικής, ώστε να καταστεί δυνατή η ανάπτυξη ευέλικτων και στοχευμένων **ad hoc μέτρων** στο πλαίσιο του κώδικα θεωρήσεων, ως απάντηση στην ανεπαρκή συνεργασία τρίτων χωρών στους τομείς της **ασφάλειας και της διαχείρισης των συνόρων**, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της αντικανονικής μετανάστευσης και της παράνομης διακίνησης μεταναστών. Αυτό θα μπορούσε να συμβάλει στη δημιουργία μιας πιο ολοκληρωμένης και συνολικής προσέγγισης για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων που υπονομεύουν την αποτελεσματική πολιτική θεωρήσεων.

Εκτός από τις νομοθετικές αλλαγές, η Επιτροπή θα εφαρμόσει **πρακτικά μέτρα** για την πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού του μηχανισμού, όπως: θέσπιση **ελάχιστης αρχικής διάρκειας για τα εγκριθέντα μέτρα στον τομέα των θεωρήσεων**, κατά τη διάρκεια της οποίας η οικεία τρίτη χώρα θα πρέπει να επιτύχει διατηρήσιμη πρόοδο όσον αφορά τη συνεργασία για την επανεισδοχή, η οποία θα ενισχύσει την αποτελεσματικότητά τους και θα διασφαλίσει σαφέστερη επικοινωνία και προβλεψιμότητα έναντι των τρίτων χωρών· ενθάρρυνση της συστηματικότερης χρήσης της γνωστοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 25α παράγραφος 3 του κώδικα θεωρήσεων όταν τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν **ουσιαστικά και συνεχή πρακτικά προβλήματα** κατά τη συνεργασία· και επιδίωξη συστηματικής προσέγγισης όσον

αφορά την τακτική επανεξέταση της συνάφειας των προτάσεων της Επιτροπής που δεν εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο και την κατάργηση των μέτρων που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο.

Προκειμένου να καταστεί ο μηχανισμός του άρθρου 25α πιο αποτελεσματικός όσον αφορά τη βελτίωση της συνεργασίας των τρίτων χωρών ως προς την επιστροφή και την επανεισδοχή, η ΕΕ πρέπει να επεκτείνει την εργαλειοθήκη της ώστε να συμπεριλάβει **μέσα σε άλλους τομείς**, όπως η διεθνής συνεργασία και το εμπόριο, λαμβάνοντας υπόψη τα στρατηγικά συμφέροντα της ΕΕ. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα διασφαλίσει συνέργειες με τον κανονισμό για την Παγκόσμια Ευρώπη (άρθρο 12 παράγραφος 3) που προτάθηκε στο πλαίσιο του νέου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο προγραμματισμού 2028-2034, με σκοπό την αξιοποίηση της συνεργασίας τρίτων χωρών στον τομέα της επανεισδοχής. Το αναθεωρημένο σύστημα γενικευμένων προτιμήσεων (ΣΓΠ), το οποίο παρέχει προτιμησιακή εμπορική πρόσβαση στην ενιαία αγορά της ΕΕ, θα πρέπει επίσης να στηρίζει τη συνεργασία στον τομέα της επανεισδοχής. Μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση θα προσέδιδε ουσιαστικότερο αντίκτυπο στον μηχανισμό θεωρήσεων και θα προωθούσε μια πιο συνεκτική στρατηγική προσέγγιση στις σχέσεις της ΕΕ με τις οικείες τρίτες χώρες.

4. Θέσπιση στοχευμένων περιοριστικών μέτρων για τις θεωρήσεις

Σε ένα ολοένα και πιο ασταθές γεωπολιτικό περιβάλλον, η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να είναι σε θέση να αντιδρά γρήγορα και αναλογικά σε εχθρικές ενέργειες τρίτων χωρών. Η πολιτική θεωρήσεων της ΕΕ είναι μία από τις πιο ορατές και άμεσες διεπαφές της Ένωσης με τον έξω κόσμο και θα πρέπει να περιλαμβάνει αποτελεσματικά εργαλεία που να χρησιμεύουν τόσο ως αποτρεπτικός μηχανισμός όσο και ως μηχανισμός αντίδρασης σε περιπτώσεις **σοβαρής επιδείνωσης της πολιτικής κατάστασης ή της ασφάλειας**.

Τα τελευταία έτη η Ένωση αντιμετωπίζει αυξανόμενη εχθρότητα από διάφορες τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένων των υβριδικών επιθέσεων, της χειραγώγησης των πληροφοριών και των παρεμβάσεων, της πολιτικά υποκινούμενης εργαλειοποίησης των μεταναστών, της χρήσης της μετανάστευσης ως όπλου και των υπό εξέλιξη επιθετικών ενεργειών. Υπό αυτές τις συνθήκες, η συνέχιση της έκδοσης θεωρήσεων (ειδικότερα για μη αναγκαίους ταξιδιωτικούς σκοπούς, όπως ο τουρισμός, η αναψυχή ή οι ανεπίσημες επισκέψεις) ενδέχεται να μη θεωρείται πλέον κατάλληλη, καθώς θα μπορούσε να ενέχει απτούς κινδύνους για την ασφάλεια, τη δημόσια τάξη ή τις διεθνείς σχέσεις της Ένωσης.

Για την αντιμετώπιση αυτών των κινδύνων και την προώθηση κοινής ευρωπαϊκής προσέγγισης στον τομέα της πολιτικής θεωρήσεων σε τέτοια πλαίσια, η Επιτροπή θα εξετάσει το ενδεχόμενο να προτείνει, στο πλαίσιο μελλοντικής νομοθετικής πρότασης για την αναθεώρηση του κώδικα θεωρήσεων, τη θέσπιση νέας κατηγορίας **στοχευμένων περιοριστικών μέτρων για τις θεωρήσεις** εντός του πλαισίου πολιτικής θεωρήσεων της ΕΕ. Αυτή η νέα κατηγορία μέτρων θα μπορούσε να περιλαμβάνει την παροχή στην Επιτροπή της δυνατότητας να θεσπίζει, σε διαβούλευση με τα κράτη μέλη, δεσμευτικά μέτρα που είναι προς το συμφέρον της ΕΕ και θα επιτρέπουν την **αναστολή, την απόρριψη ή τον περιορισμό των αιτήσεων θεώρησης** που υποβάλλονται από υπηκόους των εν λόγω τρίτων χωρών. Τα μέτρα αυτά θα μπορούσαν να στοχεύουν συγκεκριμένες κατηγορίες ταξιδιωτών, όπως: τους κατόχους διπλωματικών, υπηρεσιακών ή επίσημων διαβατηρίων· εντοπισθέντες πρώην και νυν μαχητές του επιτιθέμενου κράτους· ή αιτούντες των οποίων ο σκοπός του ταξιδιού είναι μη αναγκαίος. Στο πλαίσιο αυτό, θα εξεταστούν προσεκτικά τα συνολικά συμφέροντα της ΕΕ και οι σχέσεις της ΕΕ με την οικεία χώρα. Για τη διασφάλιση της διαφάνειας, της αναλογικότητας και της ασφάλειας δικαίου, κάθε ενεργοποίηση τέτοιων μέτρων θα πρέπει να τηρεί ένα σαφές διαδικαστικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένης της εκ των προτέρων διαβούλευσης με τα κράτη μέλη και της προκαθορισμένης περιόδου επανεξέτασης. Θα πρέπει να θεσπιστούν

διασφαλίσεις που θα παρέχουν επαρκή ευελιξία όσον αφορά την έκδοση θεωρήσεων για υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αντιφρονούντες, ανεξάρτητους δημοσιογράφους, μέλη οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και άλλες ανθρωπιστικές και εξαιρετικές περιπτώσεις.

Τα μέτρα αυτά θα συμπληρώσουν τους υφιστάμενους μηχανισμούς, όπως το άρθρο 25α του κώδικα θεωρήσεων και ο μηχανισμός αναστολής της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης, καθιστώντας δυνατή τη θέσπιση ταχέων, αναλογικών και αναστρέψιμων περιορισμών σε περιπτώσεις σοβαρής επιδείνωσης των σχέσεων με συγκεκριμένες τρίτες χώρες.

Η θέσπιση ενός τέτοιου μέσου θα αυξήσει τη **στρατηγική αυτονομία και συνοχή** της Ένωσης, ευθυγραμμίζοντας στενότερα την πολιτική θεωρήσεων με τους στόχους της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας της ΕΕ. Θα στείλει επίσης ένα σαφές πολιτικό μήνυμα ότι η χορήγηση πρόσβασης στον χώρο Σένγκεν αποτελεί προνόμιο της Ένωσης και των κρατών μελών της, το οποίο συνδέεται με τον σεβασμό του διεθνούς δικαίου, την ειρηνική συμπεριφορά και την εποικοδομητική συνεργασία με την ΕΕ. Αυτό θα καταστήσει την πολιτική θεωρήσεων της ΕΕ αξιόπιστο και στρατηγικό μέσο στην εργαλειοθήκη εξωτερικής δράσης της Ένωσης.

5. Ενίσχυση της ασφάλειας των ταξιδιωτικών εγγράφων

Η πολιτική θεωρήσεων εξαρτάται από τη χρήση **ασφαλών και αξιόπιστων ταξιδιωτικών εγγράφων** που περιέχουν χαρακτηριστικά ασφαλείας, τα οποία συμβάλλουν στην πρόληψη της παραποίησης και της πλαστογράφησης εγγράφων. Παρά τις προσπάθειες για την επίτευξη εναρμονισμένης προσέγγισης μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τα ταξιδιωτικά έγγραφα τρίτων χωρών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την είσοδο και τη διαμονή στην ΕΕ, οι θέσεις που υιοθετούνται σε εθνικό επίπεδο διαφέρουν σημαντικά. Για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος, η Επιτροπή, αφού ζητήσει τη γνώμη των κρατών μελών, θα εξετάσει το ενδεχόμενο να προτείνει νέο μηχανισμό για την κατάρτιση **καταλόγου των ταξιδιωτικών εγγράφων τρίτων χωρών που γίνονται αποδεκτά** για την είσοδο στον χώρο Σένγκεν. Μια κοινή προσέγγιση για την αποδοχή των εν λόγω εγγράφων, τόσο για τις αιτήσεις θεώρησης όσο και για τη διέλευση των συνόρων, θα ενίσχυε τη συνοχή των πολιτικών της ΕΕ για τις θεωρήσεις και τα σύνορα και θα περιόριζε τις επιχειρησιακές και νομικές αβεβαιότητες. Μετά από περαιτέρω διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη, η Επιτροπή θα παρουσιάσει επιλογές πολιτικής για την ευθυγράμμιση των θέσεων των κρατών μελών σχετικά με το συγκεκριμένο ζήτημα.

Επιπλέον, έχουν υπάρξει περιπτώσεις στις οποίες υπήκοοι τρίτων χωρών χρησιμοποίησαν δολίως διαβατήρια ή άδειες διαμονής της ΕΕ προκειμένου να αποκτήσουν πρόσβαση στον χώρο Σένγκεν. Παρότι η βιομετρική επαλήθευση έχει ζωτική σημασία για την ασφαλή διαχείριση της εισόδου, επιχειρησιακοί και τεχνικοί περιορισμοί εμποδίζουν τη διασυνοριακή πρόσβαση στα δεδομένα δακτυλικών αποτυπωμάτων που αποθηκεύονται στα ταξιδιωτικά έγγραφα της ΕΕ. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να βελτιωθεί η ικανότητα των αρχών των κρατών μελών να **επαληθεύουν τα δακτυλικά αποτυπώματα που αποθηκεύονται στα ταξιδιωτικά έγγραφα της ΕΕ**. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα αξιολογήσει τη σκοπιμότητα της δημιουργίας ενός **κεντρικού σημείου επαφής σε επίπεδο ΕΕ** μέσω του οποίου τα κράτη μέλη θα μπορούν να ανταλλάσσουν με ασφάλεια πιστοποιητικά για την επαλήθευση των δακτυλικών αποτυπωμάτων, αντικαθιστώντας τις υφιστάμενες 992 διμερείς συνδέσεις⁸ (στις

⁸ Τα ταξιδιωτικά έγγραφα που εκδίδονται από τα κράτη μέλη της ΕΕ περιέχουν δακτυλικά αποτυπώματα του κατόχου. Επί του παρόντος, η επαλήθευση του αν οι βιομετρικές πληροφορίες που είναι αποθηκευμένες στο εν

οποίες κάθε κράτος μέλος και η Επιτροπή συνδέονται μεταξύ τους) και τυχόν νομοθετικές αλλαγές που απαιτούνται για την επίτευξη αυτού του στόχου. Η ενίσχυση της διαλειτουργικότητας των εν λόγω συνδέσεων θα συμβάλει σημαντικά στην απλούστευση και την εξοικονόμηση κόστους.

Τέλος, η απάτη σχετικά με τα έγγραφα διευκολύνει το σοβαρό έγκλημα και την αντικανονική μετανάστευση, ωστόσο επί του παρόντος δεν υπάρχουν κοινοί ορισμοί της ΕΕ ή ελάχιστες ποινικές ή διοικητικές κυρώσεις για την αντιμετώπιση της χρήσης πλαστών εγγράφων. Η απουσία κοινών ορισμών, κανόνων και κυρώσεων για την **απάτη σχετικά με τα έγγραφα** δημιουργεί κατακερματισμό και ευκαιρίες κατάχρησης, συμπεριλαμβανομένης της άγρας θεωρήσεων⁹. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει την κατάσταση που επικρατεί στα κράτη μέλη και θα παρουσιάσει επιλογές πολιτικής για μια πιο συνεκτική προσέγγιση όσον αφορά τις κυρώσεις για τη χρήση πλαστών εγγράφων. Οι επιλογές αυτές θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν νομοθετική πρωτοβουλία για **εναρμονισμένους ορισμούς, ελάχιστες ποινικές κυρώσεις** και στοχευμένες τροποποιήσεις του υφιστάμενου κεκτημένου με σκοπό την κατάρτιση κοινών **διοικητικών κυρώσεων**, συμπεριλαμβανομένων των απαγορεύσεων εισόδου, οι οποίες θα διασφαλίσουν μια πιο συνεκτική προσέγγιση των κυρώσεων, θα ενισχύσουν την αποτροπή, θα διευκολύνουν την έρευνα και τη δίωξη και θα καταστήσουν δυνατή την επιβολή κυρώσεων ακόμα και όταν οι δράστες διαμένουν εκτός της δικαιοδοσίας των κρατών μελών. Τα μέτρα αυτά θα βελτιώσουν την παρακολούθηση, θα στηρίξουν την επιχειρησιακή συνεργασία και θα ενισχύσουν τη συνολική ακεραιότητα των πολιτικών της ΕΕ για τις θεωρήσεις, τα σύνορα και τη μετανάστευση.

6. Πιο στρατηγική προσέγγιση όσον αφορά τις τοπικές προσαρμογές των κανόνων για τις θεωρήσεις

Για την έκδοση θεωρήσεων βραχείας διαμονής, ο συντονισμός μεταξύ των κρατών μελών πραγματοποιείται μέσω της τοπικής συνεργασίας Σένγκεν, καθώς και μέσω διαδικασιών εκ των προτέρων ή εκ των υστέρων διαβουλεύσεων¹⁰. Η Επιτροπή εκδίδει τακτικά **εκτελεστικές πράξεις τοπικής προσαρμογής** προκειμένου να προσαρμόσει τους κανόνες που ορίζονται στον κώδικα θεωρήσεων, όσον αφορά, για παράδειγμα, τα δικαιολογητικά έγγραφα ή την έκδοση θεώρησης πολλαπλών εισόδων, καθιστώντας τους είτε περισσότερο είτε λιγότερο ευνοϊκούς, ανάλογα με το συγκεκριμένο περιφερειακό πλαίσιο.

Παρότι οι προσαρμογές αυτές έχουν αποδειχθεί χρήσιμες, οι δυνατότητές τους να προωθήσουν τα στρατηγικά συμφέροντα της ΕΕ μέσω μιας κοινής ευρωπαϊκής προσέγγισης θα πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω με τη συμμετοχή της Επιτροπής στην καθοδήγηση της προετοιμασίας των εν λόγω αποφάσεων προκειμένου να παρασχεθεί στήριξη και καθοδήγηση στα κράτη μέλη και να διασφαλιστεί η συνεκτική εφαρμογή των εν λόγω τοπικών προσαρμογών μεταξύ των

λόγω ταξιδιωτικό έγγραφο αντιστοιχούν στον κάτοχο απαιτεί τη διμερή ανταλλαγή πιστοποιητικών μεταξύ των καθορισμένων σημείων επαφής των επιμέρους κρατών μελών (στην πράξη, 992 τεχνικές συνδέσεις). Οι τεχνικές διαφορές μεταξύ των συστημάτων ενδέχεται να επηρεάσουν την ταχύτητα των εν λόγω επαληθεύσεων.

⁹ Η άγρα θεωρήσεων είναι η πρακτική κατά την οποία οι αιτούντες δεν υποβάλλουν τις αιτήσεις θεώρησης στο προξενείο ενός κράτους μέλους που ταιριάζει καλύτερα στον πραγματικό κύριο προορισμό ή τον σκοπό του ταξιδιού του αιτούντος, αλλά στο προξενείο κράτους μέλους που θεωρούν ότι προσφέρει ευνοϊκότερους όρους, όπως χαμηλότερα ποσοστά απόρριψης, ταχύτερους χρόνους επεξεργασίας ή ευκολότερη διαθεσιμότητα ραντεβού, ή κατά την οποία ο αιτών υποβάλλει αίτηση σε διαφορετικά κράτη μέλη αφού έχει προηγουμένως απορριφθεί.

¹⁰ Η εκ των προτέρων διαβούλευση παρέχει στα κράτη μέλη το δικαίωμα εναντίωσης στις αποφάσεις των άλλων κρατών μελών σχετικά με τις θεωρήσεις· η εκ των υστέρων διαβούλευση επιτρέπει στα κράτη μέλη να ενημερώνονται σχετικά με τις αποφάσεις άλλων κρατών μελών.

χωρών που υπέχουν υποχρέωση θεώρησης, καθώς και να προστατευτεί η συνέπεια με ευρύτερους γεωπολιτικούς στόχους.

Επιπλέον, στο πλαίσιο πρότασης αναθεώρησης του κώδικα θεωρήσεων, η Επιτροπή θα εξετάσει αν θα πρέπει να προστεθούν **νέα κριτήρια** για την καθοδήγηση των τοπικών προσαρμογών. Για παράδειγμα, τα νέα αυτά κριτήρια θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν περιπτώσεις στις οποίες υπάρχει απότομη και ανεξέλεγκτη αύξηση των αφίξεων υπηκόων τρίτης χώρας που υπόκειται σε υποχρέωση θεώρησης, η οποία δεν αντισταθμίζεται από αντίστοιχο αριθμό επιστροφών, ή το επίπεδο συνεργασίας της χώρας για την επανεισδοχή, κατά την αξιολόγηση των κινδύνων σε επίπεδο μετανάστευσης και ασφάλειας.

7. Πολιτική θεωρήσεων που προστατεύει τους πλέον ευάλωτους

Παράλληλα με την ενίσχυση της ασφάλειας της ΕΕ, η κοινή πολιτική θεωρήσεων παρέχει στα κράτη μέλη επαρκή ευελιξία ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες των **ευάλωτων αιτούντων**, όπως υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αντιφρονούντες, ανεξάρτητους δημοσιογράφους και μέλη οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, κατά περίπτωση. Τα κράτη μέλη μπορούν, σε εξαιρετικές και αιτιολογημένες περιπτώσεις, να εκδίδουν θεωρήσεις βραχείας διαμονής για **ανθρωπιστικούς λόγους**, ακόμα και αν δεν πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις¹¹. Για να επιτευχθεί η σωστή ισορροπία μεταξύ των παρεκκλίσεων σε μεμονωμένες περιπτώσεις και της εναρμονισμένης εφαρμογής των κοινών κανόνων, η Επιτροπή επικαιροποίησε πρόσφατα το **εγχειρίδιο του κώδικα θεωρήσεων** με πρόσθετη καθοδήγηση προς τα κράτη μέλη σχετικά με τη χρήση των υφιστάμενων διατάξεων ευελιξίας του νομικού πλαισίου σε τέτοιες καταστάσεις, και θα συνεχίσει να συζητά το θέμα με τα κράτη μέλη. Επιπλέον, η ψηφιοποίηση των διαδικασιών θεώρησης θα μειώσει τη διοικητική επιβάρυνση για όλους τους αιτούντες, συμπεριλαμβανομένων των ευάλωτων ομάδων. Επίσης, τα κράτη μέλη διατηρούν τη δυνατότητα να εκδίδουν θεωρήσεις μακράς διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους.

Βασικά επόμενα βήματα:

- Ανάπτυξη νέου πλαισίου αξιολόγησης για την πρόταση απαλλαγών από την υποχρέωση θεώρησης το 2026.
- Πρόταση αναθεώρησης του κώδικα θεωρήσεων το 2026, μεταξύ άλλων με σκοπό:
 - ο μηχανισμός του άρθρου 25α να γίνει πιο στρατηγικός και ευέλικτος ώστε να ανταποκρίνεται αποτελεσματικότερα στην ανεπαρκή συνεργασία για την επανεισδοχή: εστιάζοντας στην αναστολή της επίσπευσης της χορήγησης θεωρήσεων και των θεωρήσεων πολλαπλών εισόδων, καθώς και επιτρέποντας την αναστολή της έκδοσης θεωρήσεων για ορισμένες (π.χ. διπλωματικά ή υπηρεσιακά διαβατήρια) ή για όλες τις κατηγορίες διαβατηρίων·
 - να αναπτυχθούν ad hoc μέτρα στο πλαίσιο του κώδικα θεωρήσεων για την αντιμετώπιση της ανεπαρκούς συνεργασίας τρίτων χωρών στους τομείς της ασφάλειας και της διαχείρισης των συνόρων, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της αντικανονικής μετανάστευσης και της παράνομης διακίνησης ανθρώπων·

¹¹ Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται, βάσει του δικαίου της ΕΕ, να χορηγούν θεώρηση για ανθρωπιστικούς λόγους σε πρόσωπα που επιθυμούν να εισέλθουν στο έδαφός τους με σκοπό να υποβάλουν αίτηση ασύλου, αλλά διατηρούν την ελευθερία να το πράξουν βάσει του εθνικού τους δικαίου (απόφαση στην υπόθεση C-638/16 PPU, X και X κατά État belge).

- να θεσπιστούν στοχευμένα περιοριστικά μέτρα για τις θεωρήσεις σε περιπτώσεις σοβαρής επιδείνωσης της πολιτικής κατάστασης ή της κατάστασης ασφάλειας σε τρίτη χώρα·
- να θεσπιστούν νέα κριτήρια για τις τοπικές προσαρμογές των κανόνων για τις θεωρήσεις.
- Πλήρης και συντονισμένη χρήση του αναθεωρημένου μηχανισμού αναστολής της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης.

- Διασφάλιση συνεργειών με τον κανονισμό ΣΓΠ και τον κανονισμό για την Παγκόσμια Ευρώπη που προτάθηκαν στο πλαίσιο του νέου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την αξιοποίηση της συνεργασίας τρίτων χωρών στον τομέα της επανεισδοχής.
- Εξέταση του ενδεχόμενου ενίσχυσης της ασφάλειας των ταξιδιωτικών εγγράφων, μεταξύ άλλων με τους εξής τρόπους:
 - κατάρτιση ενιαίου καταλόγου αποδεκτών ταξιδιωτικών εγγράφων τρίτων χωρών·
 - δημιουργία κεντρικού σημείου επαφής σε επίπεδο ΕΕ για την επαλήθευση των δακτυλικών αποτυπωμάτων που αποθηκεύονται σε ταξιδιωτικά έγγραφα της ΕΕ·
- εφαρμογή συνεκτικότερης προσέγγισης όσον αφορά τις κυρώσεις για τη χρήση πλαστών εγγράφων.

III. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΝΙΣΧΥΕΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΑΣ

1. Διευκόλυνση των ταξιδιών για τουριστικούς και επαγγελματικούς σκοπούς

Ο χώρος Σένγκεν είναι **ο προορισμός με τον μεγαλύτερο αριθμό επισκεπτών στον κόσμο**, καθώς το 40 % των παγκόσμιων διεθνών ταξιδιών πραγματοποιείται μέσω των εξωτερικών του συνόρων¹². Εκτός από τους ταξιδιώτες από χώρες που απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης, στους ταξιδιώτες αυτούς περιλαμβάνονται άτομα που φθάνουν με πάνω από 10 εκατομμύρια θεωρήσεις οι οποίες εκδόθηκαν το προηγούμενο έτος από τα κράτη μέλη¹³. Ο τουρισμός αντιπροσωπεύει περίπου το 10 % του ΑΕΠ της ΕΕ και στηρίζει περίπου 23 εκατομμύρια θέσεις εργασίας σε διάφορους τομείς¹⁴. Ενισχύει την παγκόσμια θέση της ΕΕ προβάλλοντας τις αξίες και την κληρονομιά μας, με τον πολιτιστικό τουρισμό να αντιπροσωπεύει το 40 % του συνόλου του τουρισμού της ΕΕ και να έχει σημαντικό οικονομικό αντίκτυπο σε άλλους τομείς¹⁵. Οι διεθνείς τουρίστες δαπάνησαν 515 δισ. EUR στην ΕΕ το 2024, με τα επαγγελματικά ταξίδια να παρουσιάζουν τις υψηλότερες δαπάνες ανά ταξίδι¹⁶. Έτσι δημιουργείται μια βασική πηγή εσόδων για τις τοπικές, περιφερειακές και εθνικές οικονομίες.

Μια σύγχρονη πολιτική θεωρήσεων πρέπει να καθιστά **τα νόμιμα ταξίδια ευκολότερα και πιο προβλέψιμα**. Οι τουρίστες και οι επαγγελματίες αναμένουν μια απρόσκοπτη ταξιδιωτική εμπειρία, με ταχύτερες και ασφαλείς διαδικασίες θεώρησης χωρίς την απαίτηση έντυπων εγγράφων. Με την απλούστευση της πρόσβασης για τους εν λόγω ταξιδιώτες, η ΕΕ θα

¹² [COM\(2025\) 185 final](#).

¹³ [ΓΔ HOME, Live work travel in EU](#), προσπελάστηκε στις 6 Ιανουαρίου 2026.

¹⁴ Overview of EU tourism policy - Mobility and Transport (Επισκόπηση της πολιτικής τουρισμού της ΕΕ — Κινητικότητα και μεταφορές), προσπελάστηκε στις 6 Ιανουαρίου 2026.

¹⁵ [COM\(2025\) 785 final](#).

¹⁶ [Tourism statistics](#) (Στατιστικές για τον τουρισμό), προσπελάστηκε στις 6 Ιανουαρίου 2026. [EU Tourism in 2024: Key Updates and Emerging Trends](#) (Ο τουρισμός στην ΕΕ το 2024: Βασικές ενημερώσεις και αναδυόμενες τάσεις), προσπελάστηκε στις 6 Ιανουαρίου 2026.

ενισχύσει τη θέση της ως παγκόσμιου κόμβου για τουριστικούς και επαγγελματικούς σκοπούς, χωρίς, ωστόσο, να θέτει σε κίνδυνο τα υψηλά πρότυπα ασφάλειάς της.

Η ΕΕ θα δρομολογήσει κατά τα προσεχή έτη μια σημαντική μεταρρύθμιση των κανόνων της για τις θεωρήσεις, η οποία θα μεταβάλει ριζικά τον τρόπο συλλογής, επεξεργασίας και έκδοσης των αιτήσεων θεώρησης, διευκολύνοντας τα ταξίδια για τους ταξιδιώτες που χρειάζονται θεώρηση για να εισέλθουν στην ΕΕ. Βασικό χαρακτηριστικό αυτής της μεταρρύθμισης θα είναι η **ψηφιοποίηση των διαδικασιών χορήγησης θεωρήσεων**. Οι αιτούντες θα είναι σε θέση να ολοκληρώσουν ολόκληρη τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων για τη χορήγηση θεώρησης ηλεκτρονικά και οι παραδοσιακές αυτοκόλλητες θεωρήσεις θα αντικατασταθούν από ασφαλείς **ψηφιακές θεωρήσεις**¹⁷. Η μεταρρύθμιση αυτή θα καταστήσει τα ταξίδια προς την Ευρώπη ασφαλέστερα και ευκολότερα, παρέχοντας παράλληλα στα κράτη μέλη επικαιροποιημένα και εναρμονισμένα εργαλεία για την αποτελεσματική και ασφαλή επεξεργασία των αιτήσεων.

Οι **θεωρήσεις πολλαπλών εισόδων** με μεγαλύτερες περιόδους ισχύος αποτελούν ένα εργαλείο που ανταμείβει τους αξιόπιστους ταξιδιώτες, μειώνει τη διοικητική επιβάρυνση και τονώνει την οικονομική δραστηριότητα¹⁸. Για την περαιτέρω χρήση αυτού του εργαλείου, η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, θα εξετάσει τις δυνατότητες έκδοσης θεωρήσεων πολλαπλών εισόδων για τουριστικούς και επαγγελματικούς σκοπούς με περίοδο ισχύος άνω των πέντε ετών για καλόπιστους αιτούντες με νόμιμο ιστορικό θεωρήσεων, οι οποίοι δεν παρουσιάζουν μεταναστευτικό κίνδυνο ή κίνδυνο για την ασφάλεια, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις περιόδους διατήρησης των βιομετρικών δεδομένων που είναι αποθηκευμένα στα συστήματα ΤΠ της ΕΕ για τη διαχείριση των συνόρων. Στο πλαίσιο της μελλοντικής αναθεώρησης του κώδικα θεωρήσεων, η Επιτροπή θα εξετάσει πιθανές επιλογές, όπως η παράταση της ισχύος των υφιστάμενων πενταετών θεωρήσεων πολλαπλών εισόδων μετά από νέα αξιολόγηση, η εκ νέου επιβεβαίωσή τους για περισσότερα έτη ή η δημιουργία νέας κατηγορίας θεωρήσεων πολλαπλών εισόδων που θα ισχύουν για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Οι αιτούντες θεώρηση που ταξιδεύουν για επαγγελματικούς σκοπούς για λογαριασμό έμπιστων εταιρειών παρουσιάζουν γενικά χαμηλούς κινδύνους και είναι αξιόπιστοι. Ωστόσο, δεν υπάρχει κοινή προσέγγιση για τη διαχείριση των εν λόγω έμπιστων ταξιδιωτών και των **αναλαμβανουσών την ευθύνη** εταιρειών, καθώς κάθε κράτος μέλος διαθέτει χωριστά συστήματα και διευκολύνσεις για τη διαδικασία χορήγησης θεωρήσεων. Ορισμένα από αυτά τα καθεστώτα στοχεύουν συγκεκριμένους τομείς, όπως η ναυτιλία ή οι οδικές μεταφορές. Αυτό οδηγεί σε κατακερματισμό για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε ολόκληρη την ΕΕ. Από κοινού με τα κράτη μέλη, η Επιτροπή θα συμβουλευτεί τα κράτη μέλη σχετικά με την κατάρτιση πιθανού **κοινού καταλόγου επαληθευμένων εταιρειών**, συμπεριλαμβανομένων των νεοφυών και των επεκτεινόμενων επιχειρήσεων, στους εργαζομένους των οποίων θα εφαρμόζεται ταχεία διαδικασία επεξεργασίας, κάτι που θα διευκολύνει τις διαδικασίες για αξιόπιστα άτομα που ταξιδεύουν για επαγγελματικούς λόγους και θα αποφέρει οικονομικά οφέλη σε ολόκληρη την ενιαία αγορά της ΕΕ.

Όσον αφορά τους ταξιδιώτες οι οποίοι δεν χρειάζονται θεώρηση για να εισέλθουν στην ΕΕ, η ΕΕ θα δρομολογήσει το 2026 το **Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού** (ETIAS). Απαιτώντας από τους ταξιδιώτες να υποβάλλουν προσωπικές και ταξιδιωτικές πληροφορίες μέσω διαδικτυακής εφαρμογής πριν από την αναχώρηση, το ETIAS θα καταστήσει τους συνοριακούς ελέγχους ταχύτερους και αποτελεσματικότερους, επιτρέποντας παράλληλα στις αρχές να διενεργούν ενισχυμένους ελέγχους ασφάλειας πριν από

¹⁷ [Schengen visa digitalisation](#) (Ψηφιοποίηση των θεωρήσεων Σένγκεν), προσπελάστηκε στις 6 Ιανουαρίου 2026.

¹⁸ Καναδάς, Ηνωμένο Βασίλειο, ΗΠΑ.

την άφιξη των ταξιδιωτών στα σύνορα της Ευρώπης. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex) θα δημιουργήσει ένα **κέντρο εικοσιτετράωρης παροχής βοήθειας του ETIAS** για την υποστήριξη τόσο των ταξιδιωτών (για παράδειγμα, βοηθώντας τους να συμπληρώσουν το έντυπο της αίτησής τους) όσο και των μεταφορέων (για παράδειγμα, βοηθώντας τους σε τεχνικά ζητήματα)¹⁹.

2. Προσέλκυση ταλέντων για καινοτομία και ανταγωνιστικότητα

Στο σημερινό ολοένα και πιο ανταγωνιστικό παγκόσμιο σκηνικό, η πολιτική θεωρήσεων της ΕΕ θα πρέπει να στηρίζει το **θεματολόγιο της ΕΕ για την ανταγωνιστικότητα**, με ένα πιο ευέλικτο πλαίσιο με σκοπό να προσελκύει ταλέντα σε παγκόσμιο επίπεδο, να προωθεί τη μεταφορά γνώσεων και τη διεθνή συνεργασία και να αποφέρει σαφή οφέλη στις ΜΜΕ, τις νεοφυείς επιχειρήσεις και τις μεγάλες επιχειρήσεις που αναζητούν ποικιλόμορφο, υψηλού επιπέδου ειδικευσης και δεξιοτήτων εργατικό δυναμικό στους τομείς που σχετίζονται περισσότερο με τη διττή μετάβαση.

Οι διεθνείς φοιτητές και ερευνητές συνεισφέρουν στην οικονομία της ΕΕ, καλύπτοντας τα κενά δεξιοτήτων, προωθώντας την έρευνα και την καινοτομία και συμβάλλοντας στη διαμόρφωση ενός πιο ειδικευμένου εργατικού δυναμικού μέσω της επακόλουθης απασχόλησης ή επιχειρηματικότητάς τους. Οι εργαζόμενοι και οι επιχειρηματίες υψηλού επιπέδου ειδικευσης και δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων και των επιχειρηματιών με ψηφιακές δεξιότητες, προσφέρουν ιδέες, προωθούν τις επενδύσεις και βοηθούν τις επιχειρήσεις να αναπτυχθούν. Πανεπιστημιακοί, καλλιτέχνες και επαγγελματίες του πολιτιστικού τομέα διαδραματίζουν επίσης ρόλο στην ενίσχυση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας της ΕΕ μέσω της προώθησης της διεθνούς συνεργασίας.

Προκειμένου να παραμείνει παγκόσμιος ηγέτης στην καινοτομία, η ΕΕ πρέπει να καταστεί **προτιμώμενος προορισμός για τα άτομα με το υψηλότερο επίπεδο δεξιοτήτων και δημιουργικότητας παγκοσμίως**. Η Ένωση Δεξιοτήτων²⁰, η στρατηγική για τις νεοφυείς και τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις²¹, το σχέδιο δράσης για μια ήπειρο ΤΝ²² και η πρωτοβουλία «Επιλέξτε την Ευρώπη»²³ τονίζουν την ανάγκη να διευκολυνθεί η άφιξη διεθνών φοιτητών, ερευνητών, εργαζομένων υψηλού επιπέδου ειδικευσης και δεξιοτήτων, ιδρυτών νεοφυών επιχειρήσεων και καινοτόμων επιχειρηματιών. Εμβληματικές πρωτοβουλίες όπως το Erasmus Mundus, οι συμμαχίες των ευρωπαϊκών πανεπιστημίων, το μελλοντικό σήμα κοινού ευρωπαϊκού πτυχίου, η επικείμενη στρατηγική για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και το σύμφωνο για τη Μεσόγειο²⁴ επιδιώκουν επίσης να συμβάλουν στην προσέλκυση διεθνών ταλέντων και να ενισχύσουν τη σημασία της κινητικότητας ταλέντων για τη δημιουργία ολοκληρωμένων εταιρικών σχέσεων. Το επικείμενο 28ο καθεστώς θα επιτρέψει στις επιχειρήσεις να εγγράφονται και να δραστηριοποιούνται απρόσκοπτα σε όλα τα κράτη μέλη, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη των εταιρειών της ΕΕ και προσελκύοντας επενδύσεις από ολόκληρο τον κόσμο.

Ωστόσο, σήμερα οι χρονοβόρες και κατακερματισμένες διαδικασίες για τις θεωρήσεις μακράς διαμονής αποθαρρύνουν τους ανθρώπους που χρειάζεται περισσότερο η Ευρώπη από το να έρθουν στην ΕΕ.

¹⁹ [ETIAS](#), προσπελάστηκε στις 6 Ιανουαρίου 2026.

²⁰ [COM\(2025\) 90 final](#).

²¹ [COM\(2025\) 270 final](#).

²² [COM\(2025\) 165 final](#).

²³ [Choose Europe: advance your research career in the EU](#), προσπελάστηκε στις 6 Ιανουαρίου 2026.

²⁴ [JOIN\(2025\) 26 final](#).

Η ΕΕ διαθέτει πλαίσιο για την προσέλκυση διεθνών φοιτητών και ερευνητών, καθώς και εργαζομένων υψηλού επιπέδου ειδίκευσης και δεξιοτήτων, και συγκεκριμένα την οδηγία για τους σπουδαστές και τους ερευνητές²⁵ και την οδηγία της ΕΕ για την μπλε κάρτα²⁶. Ωστόσο, τα κενά και οι ανεπάρκειες στην εφαρμογή του εν λόγω πλαισίου καθιστούν την ΕΕ λιγότερο ελκυστική για τις συγκεκριμένες κατηγορίες προσώπων. Οι αιτούντες, τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια και οι εργοδότες εκφράζουν συχνά ανησυχίες σχετικά με καθυστερήσεις κατά την επεξεργασία των αιτήσεων θεώρησης μακράς διαμονής από τα προξενεία, δυσκολίες στην κράτηση ραντεβού, έλλειψη σαφών και προσβάσιμων πληροφοριών σχετικά με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά έγγραφα, καθώς και πολύπλοκες και ασυνεπείς διαδικασίες χορήγησης θεώρησης.

Θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για την καλύτερη λειτουργία του υφιστάμενου **πλαισίου για την προσέλκυση ταλέντων**. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή υποβάλλει, παράλληλα με την παρούσα στρατηγική, **σύσταση σχετικά με την προσέλκυση ταλέντων για την καινοτομία**, ενθαρρύνοντας τα κράτη μέλη να απλουστεύσουν και να επιταχύνουν τις διαδικασίες, να συγκεντρώσουν και να συντονίσουν τους προξενικούς πόρους, να διασφαλίσουν συνεπή δικαιώματα και εγγυήσεις και να βελτιώσουν την πρόσβαση σε πληροφορίες και τον συντονισμό μεταξύ των εθνικών αρχών, των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των οικοσυστημάτων καινοτομίας. Συμπληρωματικά μέτρα για κορυφαίους ερευνητές θα εξεταστούν στην επικείμενη πράξη για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας (EXE), για παράδειγμα με σκοπό τη διευκόλυνση της κινητικότητας των ερευνητών στην Ευρώπη στο πλαίσιο προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ.

Η **ενωσιακή χρηματοδότηση** θα συμπληρώσει τις προσπάθειες αυτές υποστηρίζοντας τα προξενεία των κρατών μελών κατά την επεξεργασία αιτήσεων υπηκόων τρίτων χωρών με εξειδικευμένες δεξιότητες και ισχυρό δυναμικό καινοτομίας και έρευνας, και ειδικότερα των συμμετεχόντων σε προγράμματα της ΕΕ, όπως το Erasmus+ και οι δράσεις Marie Skłodowska-Curie, καθώς και με έμφαση στις χώρες της **εταιρικής σχέσης προσέλκυσης ταλέντων**²⁷. Η πρώτη πιλοτική ευρωπαϊκή **υπηρεσία νομικής πύλης** θα αρχίσει να λειτουργεί στην Ινδία, με αφετηρία τον τομέα των ΤΠΕ. Με βάση τα διδάγματα που θα αντληθούν από αυτό το πιλοτικό έργο, η Επιτροπή θα εργαστεί για την επέκταση της ευρωπαϊκής υπηρεσίας νομικής πύλης σε άλλους τομείς και άλλες χώρες-εταίρους, όπως οι χώρες της εταιρικής σχέσης προσέλκυσης ταλέντων, μεταξύ άλλων με στόχο τη στήριξη των υπηκόων τρίτων χωρών και των εργοδοτών κατά την αντιμετώπιση των προκλήσεων που συνδέονται με τη διαδικασία θεωρήσεων. Μόλις τεθεί σε λειτουργία, η **δεξαμενή ταλέντων της ΕΕ**²⁸ θα διευκολύνει την αντιστοίχιση προσφοράς και ζήτησης εργασίας κατά την πρόσληψη ταλέντων από τρίτες χώρες σε όλα τα επίπεδα δεξιοτήτων, μεταξύ άλλων με την παροχή πληροφοριών σχετικά με τους κανόνες πρόσληψης και μετανάστευσης, καθώς και τις διαδικασίες αναγνώρισης²⁹. Η υλοποίηση αυτών

²⁵ Οδηγία (ΕΕ) 2016/801 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την έρευνα, τις σπουδές, την πρακτική άσκηση, την εθελοντική υπηρεσία, τις ανταλλαγές μαθητών ή τα εκπαιδευτικά προγράμματα και την απασχόληση των εσωτερικών άμισθων βοηθών (au pair) (ΕΕ L 132 της 21.5.2016, σ. 21).

²⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2021/1883 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2021, σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την απασχόληση υψηλής ειδίκευσης (ΕΕ L 382 της 28.10.2021, σ. 1).

²⁷ Οι εταιρικές σχέσεις προσέλκυσης ταλέντων αποσκοπούν στην προώθηση πλαισίων διαρθρωμένης συνεργασίας με χώρες-εταίρους. Η Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη της ΕΕ, έχει δρομολογήσει επί του παρόντος εταιρικές σχέσεις προσέλκυσης ταλέντων με την Τυνησία, το Μαρόκο, την Αίγυπτο, το Μπανγκλαντές και το Πακιστάν.

²⁸ [COM\(2023\) 716 final](#).

²⁹ Στο πλαίσιο της δεξαμενής ταλέντων, οι εργαζόμενοι χαμηλής και μεσαίας ειδίκευσης που θα μπορούσαν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των ελλείψεων εργατικού δυναμικού θα μπορούσαν δυνητικά να επωφεληθούν από τη διευκόλυνση των διαδικασιών υποβολής αιτήσεων θεώρησης.

των πρωτοβουλιών θα πρέπει να ελαχιστοποιήσει τον αρνητικό αντίκτυπο και να μεγιστοποιήσει τον θετικό αντίκτυπο στις χώρες-εταίρους, προκειμένου να μετατραπεί η «διαρροή εγκεφάλων» σε «προσέλκυση εγκεφάλων». Επιπλέον, θα είναι σημαντικό να παρασχεθούν διασφαλίσεις για την εγγύηση της ασφάλειας της έρευνας και τον μετριασμό των κινδύνων που σχετίζονται με τη διεθνή συνεργασία στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας³⁰.

Παράλληλα, και λαμβάνοντας υπόψη την υλοποίηση της σύστασης, η Επιτροπή θα αξιολογήσει το 2026 αν απαιτούνται **στοχευμένες νομοθετικές προσαρμογές** προκειμένου να καταστούν οι διαδικασίες θεώρησης μακράς διαμονής απλούστερες και να ανταποκρίνονται καλύτερα στις φιλοδοξίες της ΕΕ για ανταγωνιστικότητα και καινοτομία, με στόχο ειδικότερα τα άτομα που εργάζονται, ερευνούν ή σπουδάζουν σε τομείς που σχετίζονται με τις θετικές επιστήμες, την τεχνολογία, τη μηχανική και τα μαθηματικά (STEM). Η Επιτροπή θα διερευνήσει ιδίως τη σκοπιμότητα μιας σειράς στοχευμένων τροποποιήσεων «Omnibus» των υφιστάμενων κανόνων της ΕΕ για τους φοιτητές και τους ερευνητές και τους εργαζομένους υψηλού επιπέδου ειδίκευσης και δεξιοτήτων, ώστε να προσαρμοστούν στα οικοσυστήματα καινοτομίας και έρευνας, καθώς και ενός στοχευμένου νομικού πλαισίου της ΕΕ για τους ιδρυτές νεοφυών και αναπτυσσόμενων επιχειρήσεων και τους καινοτόμους επιχειρηματίες.

Από κοινού, τα μέτρα αυτά θα συμβάλουν στη μετατροπή της Ευρώπης σε πραγματικό μαγνήτη ταλέντων —μία ήπειρο που υποδέχεται τη γνώση, τη δημιουργικότητα και την επιχειρηματικότητα ως κινητήριες δυνάμεις της μελλοντικής της ευημερίας.

3. Μείωση της πολυπλοκότητας

Επί του παρόντος το δίκαιο της ΕΕ επιτρέπει τη διαμονή εντός του χώρου Σένγκεν για διάστημα έως 90 ημερών εντός 180 ημερών για ταξιδιώτες που απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης και ταξιδιώτες που υπόκεινται σε υποχρέωση θεώρησης. Για κάθε διαμονή που υπερβαίνει τις 90 ημέρες απαιτείται θεώρηση μακράς διάρκειας ή άδεια διαμονής την οποία εκδίδει κράτος μέλος. Ωστόσο, για ορισμένους επαγγελματίες τρίτων χωρών που βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στην κινητικότητα μεταξύ των κρατών μελών —όπως περιοδεύοντες καλλιτέχνες, αθλητές που συμμετέχουν σε αθλητικές εκδηλώσεις, εμπειρογνώμονες που εργάζονται σε διασυνοριακά έργα, εργατικό δυναμικό που στηρίζει τις βιομηχανίες και τις υπηρεσίες της ΕΕ ή οδηγοί φορτηγών που εξυπηρετούν επιχειρήσεις της ΕΕ— ενδέχεται να απαιτείται πρόσβαση σε διαφορετικά κράτη μέλη για **περισσότερες από 90 ημέρες εντός 180 ημερών**, χωρίς να χρειάζονται μακρά διαμονή ή παραμονή στην ΕΕ.

Αυτό δημιουργεί ένα **πολύπλοκο σύστημα**, το οποίο περιπλέκεται ακόμα περισσότερο λόγω της ύπαρξης διμερών συμφωνιών που έχουν συναφθεί από ορισμένα κράτη μέλη πριν από την έναρξη ισχύος του κεκτημένου του Σένγκεν, οι οποίες επιτρέπουν στους υπηκόους συγκεκριμένων τρίτων χωρών να παραμένουν πέραν των 90 ημερών, αλλά μόνο στο έδαφος του οικείου κράτους μέλους, υπονομεύοντας έτσι την ομοιόμορφη εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν.

Η Επιτροπή θα συνεργαστεί στενά με τα κράτη μέλη προκειμένου να προσδιορίσει **ρεαλιστικές λύσεις** για την αντιμετώπιση της παρατεταμένης βραχείας διαμονής για επιλεγμένες κατηγορίες υπηκόων τρίτων χωρών, μεριμνώντας για την ασφάλεια και το οικονομικό όφελος για την Ένωση, καθώς και για τη νομική σαφήνεια για τους ταξιδιώτες. Στο πλαίσιο αυτών των προβληματισμών, θα διερευνηθεί επίσης η θέσπιση νέας νομοθεσίας με ένα **ειδικό σύνολο κανόνων για την παράταση της βραχείας διαμονής** σε επίπεδο ΕΕ.

³⁰ Σύσταση του Συμβουλίου, της 23ης Μαΐου 2024, σχετικά με την ενίσχυση της ασφάλειας της έρευνας (ΕΕ C, C/2024/3510, 30.5.2024).

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα επανεξετάσει τον αντίκτυπο των υφιστάμενων διμερών συμφωνιών που επιτρέπουν την παράταση της παραμονής, με σκοπό τη σταδιακή κατάργησή τους³¹.

Βασικά επόμενα βήματα:

- Ταχεία ανάπτυξη της ψηφιοποίησης των διαδικασιών χορήγησης θεωρήσεων.
- Δρομολόγηση του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού το 2026.
- Προσδιορισμός επιλογών για θεωρήσεις πολλαπλών εισόδων με μεγαλύτερη διάρκεια ισχύος.
- Υλοποίηση της σύστασης της Επιτροπής σχετικά με την προσέλκυση ταλέντων για την καινοτομία.
- Διερεύνηση των επιλογών για την προσαρμογή του πλαισίου θεωρήσεων μακράς διαμονής της ΕΕ στα οικοσυστήματα καινοτομίας και έρευνας.
- Διερεύνηση νέων κανόνων για την παράταση της βραχείας διαμονής για επιλεγμένες κατηγορίες επαγγελματιών τρίτων χωρών, όπως οι περιοδεύοντες καλλιτέχνες, οι διαγωνιζόμενοι αθλητές ή οι οδηγοί φορτηγών.

IV. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΜΕ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΘΕΩΡΗΣΕΙΣ

1. Έξυπνα συστήματα ΤΠ για τη βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών και την πρόληψη της κατάχρησης των θεωρήσεων

Η ΕΕ αναπτύσσει ένα από τα πλέον προηγμένα ψηφιακά συστήματα για τη διαχείριση των συνόρων στον κόσμο.

Το **σύστημα εισόδου/εξόδου (ΣΕΕ)** —ένα αυτοματοποιημένο σύστημα ΤΠ που καταχωρίζει ταξιδιώτες τρίτων χωρών για βραχεία διαμονή κάθε φορά που διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα οποιασδήποτε από τις 29 χώρες Σένγκεν— άρχισε να λειτουργεί επιτυχώς τον Οκτώβριο του 2025. Το σύστημα αυτό επιτρέπει στους ταξιδιώτες να επαληθεύουν ανά πάσα στιγμή την υπολειπόμενη επιτρεπόμενη περίοδο διαμονής τους και ειδοποιεί αυτόματα τα κράτη μέλη όταν τα άτομα ταυτοποιούνται ως πρόσωπα που υπερβαίνουν την επιτρεπόμενη διάρκεια διαμονής. Με περισσότερες από 20 εκατομμύρια καταχωρίσεις εισόδων και εξόδων από την έναρξη λειτουργίας του, το ΣΕΕ έχει ήδη αποδείξει ότι αλλάζει τα δεδομένα όσον αφορά τη διαχείριση των συνόρων, την πρόληψη της αντικανονικής μετανάστευσης, τον εντοπισμό εγγράφων και περιπτώσεων απάτης και, τελικά, την αύξηση της ασφάλειας της ΕΕ. Μετά τη σταδιακή έναρξη, το ΣΕΕ θα είναι πλήρως λειτουργικό σε όλα τα συνοριακά σημεία διέλευσης στον χώρο Σένγκεν από τον Απρίλιο του 2026.

Επιπλέον, το νέο σύστημα **Eurodac** για την καταχώριση των αιτούντων διεθνή προστασία θα τεθεί σε λειτουργία τον Ιούνιο του 2026. Θα βελτιώσει σημαντικά την ικανότητα της Ένωσης να αντιμετωπίζει την κατάχρηση θεωρήσεων από υπηκόους τρίτων χωρών που υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης. Θα περιλαμβάνει λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με τους υπηκόους τρίτων χωρών, και θα συνδέει όλα τα σύνολα δεδομένων που αντιστοιχούν στο ίδιο

³¹ Όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2017/2226 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2017, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εισόδου/εξόδου (ΣΕΕ) για την καταχώριση δεδομένων εισόδου και εξόδου και δεδομένων άρνησης εισόδου των υπηκόων τρίτων χωρών που διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών, τον καθορισμό των όρων πρόσβασης στο ΣΕΕ για σκοπούς επιβολής του νόμου και την τροποποίηση της σύμβασης εφαρμογής της Συμφωνίας του Σένγκεν και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 767/2008 και (ΕΕ) αριθ. 1077/2011 (ΕΕ L 327 της 9.12.2017, σ. 20).

άτομο και θα αποθηκεύει δεδομένα σχετικά με τους κατόχους θεωρήσεων που έχουν υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας.

Το **ETIAS** θα αυξήσει την εσωτερική ασφάλεια με τον προκαταρκτικό έλεγχο των ταξιδιωτών για πιθανούς κινδύνους ασφάλειας, αντικανονικής μετανάστευσης και υψηλούς επιδημικούς κινδύνους πριν από την αναχώρησή τους. Με την αυτοματοποίηση των ελέγχων αυτών με τη χρήση διαφόρων βάσεων δεδομένων της ΕΕ, το ETIAS θα καταστήσει τις διελεύσεις των συνόρων ταχύτερες και αποτελεσματικότερες για τους ταξιδιώτες που δεν συνιστούν κίνδυνο.

Το **Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS)** περιλαμβάνει ήδη δεδομένα σχετικά με αιτήσεις θεώρησης βραχείας διαμονής για αλλοδαπούς υπηκόους από χώρες που υπέχουν υποχρέωση θεώρησης. Στόχος του είναι να διευκολύνει, ειδικότερα, τη διαδικασία έκδοσης θεωρήσεων για τους νόμιμους ταξιδιώτες, βοηθώντας παράλληλα τις αρχές να αποτρέπουν περιπτώσεις απάτης και άγρας θεωρήσεων. Συμβάλλει επίσης στους ελέγχους στα σημεία διέλευσης των εξωτερικών συνόρων, ώστε να διασφαλίζεται ότι το πρόσωπο που φθάνει στα σύνορα είναι ο νόμιμος κάτοχος της θεώρησης. Το αναθεωρημένο VIS θα ενσωματώσει δεδομένα σχετικά με τις θεωρήσεις μακράς διαμονής και τις άδειες παραμονής, επιπλέον των πληροφοριών για τις θεωρήσεις βραχείας διαμονής. Θα αυτοματοποιήσει επίσης την αναζήτηση σε όλες τις σχετικές βάσεις δεδομένων της ΕΕ, βελτιώνοντας την ποιότητα και τη συνέπεια των αποφάσεων σχετικά με τις αιτήσεις θεώρησης.

Μόλις εφαρμοστεί πλήρως το **πλαίσιο διαλειτουργικότητας** των συστημάτων πληροφοριών της ΕΕ το 2028, θα είναι δυνατή η ταυτόχρονη αναζήτηση —μέσω ενιαίας, κεντρικής αναζήτησης— σε πολλαπλές βάσεις δεδομένων. Το πλαίσιο διαλειτουργικότητας θα παρουσιάζει ολοκληρωμένη εικόνα της κατάστασης ενός προσώπου, συγκεντρώνοντας τα σχετικά δεδομένα σε μία μόνο οθόνη. Αυτό σημαίνει ότι οι αρχές θα είναι σε θέση να εντοπίζουν αυτόματα πολλαπλές ή πλαστές ταυτότητες ή να διαπιστώνουν αν ένα πρόσωπο δεν συμμορφώθηκε με τους κανόνες διαμονής του. Θα παράγει επίσης διασυστημικά στατιστικά στοιχεία τα οποία θα παρέχουν πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με τις ταξιδιωτικές συνήθειες, τους κινδύνους και τις πιθανές καταχρήσεις, στηρίζοντας έτσι την τεκμηριωμένη πολιτική θεωρήσεων.

Στο μέλλον, τα συστήματα ΤΠ της ΕΕ που υποστηρίζουν την επεξεργασία θεωρήσεων θα πρέπει να αποσκοπούν στην αξιοποίηση των τεχνολογικών εξελίξεων, και ειδικότερα των λύσεων τεχνητής νοημοσύνης. Ταυτόχρονα, οι νέες τεχνολογίες θα προσφέρουν περαιτέρω ευκαιρίες για τη βελτίωση της ασφάλειας των διαδικασιών θεώρησης και θα καταστήσουν ομαλότερη και ευκολότερη την ταξιδιωτική εμπειρία των καλόπιστων ταξιδιωτών.

2. Παροχή στήριξης στα κράτη μέλη για την επεξεργασία των θεωρήσεων

Η σύγχρονη πολιτική θεωρήσεων απαιτεί επίσης την αποτελεσματική επεξεργασία των αιτήσεων θεώρησης. Η διαχείριση μεγάλου όγκου αιτήσεων και η διασφάλιση έγκαιρων ραντεβού στα προξενεία θέτουν προκλήσεις, ειδικότερα κατά τις περιόδους αιχμής. Οι πιέσεις αυτές αυξάνονται περαιτέρω με τα αναγκαία διαδικαστικά βήματα, όπως η διενέργεια διεξοδικών ελέγχων ασφαλείας, η αξιόπιστη ταυτοποίηση των αιτούντων και η αντιμετώπιση των κινδύνων που αφορούν περιπτώσεις απάτης σχετικά με τα έγγραφα. Οι διαφορές που παρουσιάζουν οι εθνικές πρακτικές και τα διαφορετικά επίπεδα ψηφιοποίησης μεταξύ των κρατών μελών μπορούν επίσης να περιορίσουν τον εξορθολογισμό και τη διαφάνεια της εμπειρίας για τους αιτούντες. Οι προκλήσεις αυτές μπορούν να υπονομεύσουν την αποτελεσματικότητα του συστήματος, να μειώσουν την εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών

μελών και να περιορίσουν την εμπιστοσύνη του κοινού στον δίκαιο χαρακτήρα των διαδικασιών θεώρησης της ΕΕ.

Η **ανάπτυξη των εργαλείων ΤΠ** για τη διαχείριση των συνόρων που αναφέρονται ανωτέρω θα έχει ζωτική σημασία για την ενίσχυση της ασφάλειας και της ακεραιότητας της διαδικασίας θεωρήσεων της ΕΕ. Ωστόσο, αυτό πρέπει να συμπληρώνεται με πρακτική στήριξη για την εφαρμογή της πολιτικής θεωρήσεων τόσο σε προξενικό όσο και σε κεντρικό επίπεδο. Η στήριξη αυτή αναμένεται να: διασφαλίσει μια πιο εναρμονισμένη εφαρμογή των κανόνων για τις θεωρήσεις, να ενισχύσει την ποιότητα, την αποτελεσματικότητα και τη συνέπεια της λήψης αποφάσεων σε όλα τα κράτη μέλη, να διευκολύνει την ανάπτυξη της ψηφιοποίησης της διαδικασίας χορήγησης θεωρήσεων και να συμβάλει στη μείωση της άγρας θεωρήσεων.

Παρότι η πολιτική θεωρήσεων αποτελεί βασική συνιστώσα της πολιτικής διαχείρισης των συνόρων της ΕΕ και αντιπροσωπεύει το πρώτο επίπεδο προστασίας της Ένωσης όσον αφορά την προστασία του χώρου Σένγκεν, είναι η μόνη πολιτική εσωτερικών υποθέσεων που δεν επωφελείται από τη διαρθρωμένη στήριξη ενός οργανισμού της ΕΕ. Για τον σκοπό αυτόν, στο πλαίσιο της επικείμενης αναθεώρησης της εντολής του Frontex θα διερευνηθούν οι ευκαιρίες για τη δημιουργία **ενωσιακής υπηρεσίας υποστήριξης για τις θεωρήσεις** εντός του Frontex, η οποία θα παρέχει επιχειρησιακή στήριξη με συμβουλευτική ιδιότητα. Τα καθήκοντά της θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν τα εξής: **ανάπτυξη και παροχή κατάρτισης** στους προξενικούς υπαλλήλους για τη διασφάλιση σταθερά υψηλών προτύπων στη λήψη αποφάσεων σχετικά με τις θεωρήσεις· υποστήριξη των **προξενείων κατά την επαλήθευση εγγράφων** και τον εντοπισμό περιπτώσεων απάτης σχετικά με έγγραφα μέσω ειδικής εμπειρογνώσιας, εργαλείων και βέλτιστων πρακτικών· και **διενέργεια εκτιμήσεων κινδύνου και αναλύσεων ανά χώρα** με σκοπό την προώθηση της συνεκτικής και τεκμηριωμένης λήψης αποφάσεων για τις θεωρήσεις σε ολόκληρη την Ένωση.

Επιπλέον, η αυξανόμενη εξάρτηση των κρατών μελών από **εξωτερικούς παρόχους υπηρεσιών (στο εξής: ΕΠΥ)** για τον χειρισμό τμημάτων της διαδικασίας χορήγησης θεωρήσεων απαιτεί βελτιωμένο ποιοτικό έλεγχο και παρακολούθηση. Για τον λόγο αυτόν, η Επιτροπή θα δρομολογήσει **ολοκληρωμένη μελέτη σχετικά με τις πρακτικές εξωτερικής ανάθεσης και τη χρηματοδότηση** των ΕΠΥ που είναι επιφορτισμένοι με τη συλλογή αιτήσεων θεώρησης, με σκοπό την κατάρτιση επιλογών για την πρόληψη των καταχρήσεων του συστήματος.

3. Στρατηγική χρήση της ενωσιακής χρηματοδότησης για την εφαρμογή της πολιτικής θεωρήσεων

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν να κάνουν στρατηγική χρήση της διαθέσιμης ενωσιακής χρηματοδότησης για τη **στήριξη της αποτελεσματικής εφαρμογής της πολιτικής θεωρήσεων**. Θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στη χρηματοδότηση της ανάπτυξης εθνικών συνιστωσών και των αναγκαίων προσαρμογών για το αναθεωρημένο VIS και στην ψηφιοποίηση των διαδικασιών θεώρησης. Η χρηματοδότηση αναμένεται επίσης να ενισχύσει τις ικανότητες επεξεργασίας (προσωπικό και εξοπλισμός) σε τοποθεσίες όπου οι αιτούντες αντιμετωπίζουν μεγάλους χρόνους αναμονής για ραντεβού όσον αφορά τις θεωρήσεις Σένγκεν. Στόχος της Επιτροπής είναι η παροχή χρηματοδοτικής στήριξης στα κράτη μέλη για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων πολιτικής που σχετίζονται με τις θεωρήσεις, ώστε να αντιμετωπιστούν οι βασικές ανάγκες της πολιτικής θεωρήσεων. Η Επιτροπή αποσκοπεί επίσης στην παροχή στοχευμένης καθοδήγησης, θεματικών εργαστηρίων και ανταλλαγών βέλτιστων πρακτικών με στόχο την ανάδειξη επιτυχημένων πρωτοβουλιών και τη διευκόλυνση της πρακτικής εφαρμογής των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τις θεωρήσεις. Όσον αφορά την περίοδο προγραμματισμού 2028-2034, η Επιτροπή επιδιώκει να αντλήσει διδάγματα από την τρέχουσα εκτέλεση, ώστε να διασφαλίσει ότι οι προτεραιότητες που σχετίζονται με τις

θεωρήσεις θα ενσωματωθούν περισσότερο στα μελλοντικά πλαίσια χρηματοδότησης. Η Επιτροπή, διατηρώντας την ισχυρή εστίαση στην καινοτομία, τη διαλειτουργικότητα και την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα, έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι η ενωσιακή χρηματοδότηση προωθεί περαιτέρω μια σύγχρονη, ασφαλή και αποδοτική πολιτική θεωρήσεων της ΕΕ. Η Επιτροπή θα διερευνήσει, από κοινού με τα κράτη μέλη, τη σκοπιμότητα της εναρμονισμένης αύξησης των τελών θεώρησης σε επίπεδο Ένωσης για τις θεωρήσεις Σένγκεν και της χρήσης των εσόδων από την εν λόγω αύξηση για τη στήριξη της περαιτέρω ανάπτυξης της κοινής πολιτικής θεωρήσεων της ΕΕ.

Βασικά επόμενα βήματα:

- Διασφάλιση της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων ΤΠ για τη διαχείριση των συνόρων και του πλαισίου διαλειτουργικότητας.
- Πρόταση για τη σύσταση ενωσιακής υπηρεσίας υποστήριξης για τις θεωρήσεις στο πλαίσιο της πρότασης για την αναθεώρηση της εντολής του Frontex το 2026.
- Δρομολόγηση ολοκληρωμένης μελέτης σχετικά με τη χρήση εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών στη διαδικασία χορήγησης θεωρήσεων.

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Για να ανταποκριθεί στις τρέχουσες και μελλοντικές παγκόσμιες προκλήσεις, η Ένωση οφείλει να προσαρμοστεί. Η πολιτική θεωρήσεων της ΕΕ βρίσκεται στο επίκεντρο αυτού του μετασχηματισμού, στο σημείο τομής της ανταγωνιστικότητας, της ασφάλειας και της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης.

Για να διασφαλιστεί η επιτυχής υλοποίηση της στρατηγικής αυτής, η Επιτροπή θα συνεργαστεί με το **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο** και το **Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης** και θα καλέσει και τα δύο θεσμικά όργανα να στηρίζουν τις εργασίες σχετικά με τις εξαγγελθείσες μελλοντικές πρωτοβουλίες. Οι δράσεις που προτείνονται στην παρούσα στρατηγική, λόγω του αντίκτυπού τους στις εξωτερικές σχέσεις της ΕΕ, θα υλοποιηθούν σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων της.

Μια σύγχρονη, μακρόπνοη πολιτική θεωρήσεων θα αποτελεί βασικό παράγοντα διευκόλυνσης της ελκυστικότητας της ΕΕ σε παγκόσμιο επίπεδο, διατηρώντας την ικανότητα καινοτομίας, την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης. Ωστόσο, ο **ανοικτός χαρακτήρας** πρέπει να συμβαδίζει με την **υπευθυνότητα**. Ως εκ τούτου, μια αξιόπιστη πολιτική θεωρήσεων πρέπει να προλαμβάνει τις καταχρήσεις, να αποτρέπει την αντικανονική μετανάστευση και να προστατεύει την ακεραιότητα του χώρου Σένγκεν. Η επίτευξη της σωστής **ισορροπίας μεταξύ ασφάλειας και διευκόλυνσης** είναι απαραίτητη τόσο για τη διατήρηση της εμπιστοσύνης των πολιτών όσο και για τη διασφάλιση της ανθεκτικότητας των εξωτερικών συνόρων της Ευρώπης και της εσωτερικής της ασφάλειας.

Ταυτόχρονα, η πολιτική θεωρήσεων αποτελεί **ισχυρό μέσο** της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης. Μπορεί να προωθήσει τη συνεργασία με τις χώρες-εταίρους σε τομείς στρατηγικής σημασίας για την ΕΕ. Οι προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις θα διασφαλίσουν ότι **η απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης δεν αποτελεί μόνιμο δικαίωμα, αλλά προνόμιο** που απαιτεί συνεχείς προσπάθειες για τη διατήρησή του.

Η υλοποίηση αυτού του οράματος απαιτεί **σύγχρονα εργαλεία και αποτελεσματική εφαρμογή**. Η ψηφιοποίηση των διαδικασιών χορήγησης θεωρήσεων και η απλούστευση των συστημάτων υποβολής αιτήσεων θα καταστήσουν την ευρωπαϊκή πολιτική θεωρήσεων πιο αποτελεσματική, ασφαλή και φιλική προς τον χρήστη, προς όφελος των ταξιδιωτών και των

κρατών μελών. Η συνεπής εφαρμογή σε ολόκληρη την Ένωση θα έχει καθοριστική σημασία για τη μετατροπή αυτών των μεταρρυθμίσεων σε απτά αποτελέσματα.

Τέλος, η πολιτική θεωρήσεων, ως βασικός πυλώνας του κεκτημένου του Σένγκεν, πρέπει να χρησιμεύει ως **στρατηγική γέφυρα μεταξύ του ανοικτού χαρακτήρα και της προστασίας**. Πρέπει να καθησυχάζει τους πολίτες όσον αφορά την αποτελεσματική διαχείριση των συνόρων της Ευρώπης, καταδεικνύοντας παράλληλα στον κόσμο ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ένας δυναμικός, ανταγωνιστικός και στρατηγικά προσανατολισμένος παγκόσμιος παράγοντας, και είναι έτοιμη να διαμορφώσει την κινητικότητα με τους δικούς της όρους σε έναν ολοένα και πιο διασυνδεδεμένο κόσμο.